

โรคใบด่างมันสำปะหลัง (Cassava Mosaic Disease)

โรคใบด่างมันสำปะหลัง เกิดจากเชื้อไวรัส ในวงศ์ Geminiviridae สกุล Begomovirus ปัจจุบันมีรายงานทั้งหมด 10 ชนิด โดยพบในทวีปแอฟริกา 8 ชนิด และในทวีปเอเชีย 2 ชนิด ได้แก่ Indian cassava mosaic virus (ICMV) พบในประเทศอินเดีย และ Sri Lankan cassava mosaic virus (SLCMV) พบในประเทศศรีลังกา อินเดีย เวียดนาม และกัมพูชา

ลักษณะอาการของโรค

ใบด่างและใบหงิก เสียรูปทรง อาการต่างมีหลายแบบ เช่น ด่างเขียว ชีดสลับเขียวเข้ม ด่างเหลืองสลับเขียว ใบหงิก หรือ หงิกเหลือง ใบย่อยบิด เบี้ยวหงิกงอ โคนเสียรูปทรง ใบอ่อนและใบที่เจริญใหม่มีขนาดเล็กลง ยอดหงิก ต้นแคระแกร็น

การแพร่ระบาด

สามารถแพร่ระบาดโดยท่อนพันธุ์ โดยมีแมลงหรีขาวยาสูบ (tobacco whitefly) เป็นพาหะนำโรค ซึ่งแมลงหรีขาวยาสูบมีพืชอาศัยหลายชนิด เช่น กะเพรา โหระพา ผักชีฝรั่ง พืชตระกูลพริก มะเขือ มันฝรั่ง และพืชตระกูลแตง ทำให้มีการแพร่ระบาดไปได้อย่างกว้างขวาง

วิธีการป้องกันกำจัด

1. ห้ามนำเข้าท่อนพันธุ์หรือส่วนขยายท่อนพันธุ์มันสำปะหลังจากต่างประเทศ ยกเว้นมันเส้นและหัวมันสด ตาม พ.ร.บ.กักพืช พ.ศ. 2507 (ฉบับที่ 6) พ.ศ.2550
2. สอดส่องการลักลอบนำเข้าท่อนพันธุ์หรือส่วนขยายพันธุ์มันสำปะหลัง จากต่างประเทศ หากพบให้แจ้งสำนักงานเกษตรอำเภอ สำนักงานเกษตรจังหวัด กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดิน ปุ๋ย และกรมวิชาการเกษตร
3. ใช้พันธุ์ที่ปลอดโรคโดยไม่ใช่ท่อนพันธุ์จากแหล่งที่พบการระบาดของโรค หรือแหล่งที่พบอาการของโรค หรือท่อนพันธุ์ที่ไม่ทราบแหล่งที่มา หรือท่อนพันธุ์ที่ปนเปื้อนเชื้อไวรัสใบด่างมันสำปะหลัง
4. ตรวจสอบแปลงมันสำปะหลังอย่างสม่ำเสมอ อย่างน้อยสัปดาห์ละครั้ง
5. กำจัดแมลงพาหะ ได้แก่ แมลงหรีขาวยาสูบ

6. ฝ้าระวังการระบาดของไวรัส ใบต่างในพืชอาศัยอื่นๆ ที่มีแมลง
หิวขาวยาสู่เป็นพาหะ โดยหลีกเลี่ยงการปลูกพืชอาศัยของแมลง
หิวขาวยาสู่ เช่น โหระพา กะเพรา ผักชีฝรั่ง พริก มะเขือ มันฝรั่ง
และพืชตระกูลถั่ว และพืชอาศัยของเชื้อไวรัสใบต่างมันสำปะหลัง
เช่น สับด้า ละหุ่ง บริเวณแปลงปลูกมันสำปะหลัง

ที่มา: สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช กรมวิชาการเกษตร